

MŪSU! PASTOGĖ

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"

Registered for posting as a newspaper category B

XXVI-ji metai

1.12.1975 Nr. 47 (1400)

AUSTRALIJOS POLITIKOJE

ŠIURKŠTUS AUSTRALIJOS KELIAI

Lietuviai pabėgėliai, dėl Sovietų agresijos netekę Tėvynės, esame jautrūs dėl pasaulio politinių įvykių. Nuo 1972 m. gruodžio m., kada socialistiniai Darbiečiai - ALP per rinkimus laimėjo tam kartui Australijos vadovavimą, gyvenimas reikalauja iš mūsų daugiau nervų itampos, nes matome, kur šio krašto polit. gyvenimas yra kreipiamas. Kairosis sparnas, kuriame daug itakos igavo komunisai, pasidarė labai geras, karingas, pasireiškė unijų sauvalė, auga infliacija ir bedarbė, streiku epidemija, akcija nukreipiamā prieš privaćius biznius ir iniciatyva, tai vis apgalvotas tokiu prieinomis panaudojimas, kuris sužlugdytu ši kraštą ir išviešpatautą "palaimintas" socializmas ir net gal būt komunizmas. Netekome draugystės su JAV ir apgynimo globos puolimui ištikus, susipyko Whitlamo valdžia ir su Indonezija, kuriai rūpi Timoro išgelbėjimas iš komunistų, o Timoro saugumas nuo jų reikalingas ir pačiai Australijai. Darbiečiai - ALP viešpataujant nežinai žmogus, ko gali susilaukti rytojaus dieną. Prie to viso turime prideti ir Whitlamo valdžios komunistams pataikavimo poelgi, kada jis mūsų Fabaltijo kraštus išdavė Sovietams. Tie visi reiškiniai sudarė čia tokias nuotakas, kad dar prieš menses, jeigu būtu paskelbtai abieju parlamento Rūmu rinkimai, tai Whitlam ir jo bendrininkai būtų iš valdžios nuburbėję kartu su visomis savo reformomis ir skandalais, kaip DLP-iečio senatoriaus Gairo papirkimo, pagarsėjusio Morosi iškilimo, Dr. Cairnso, Camerono ir kitų pašalinimo, kaip kaltininkų, kad Whitlam liktu švarus, dėl paskolų iki 4.000 mil dol. ieškojimo pas arabus, išmokant milžiniškas komisijas saviesiems ir t.t.

Kaip žinome, buv. opozicija - Liberalai ir Kraštiečių koalicija užblokavo valstybinių išlaidų, vadint. Supply (aprūpinimo) istatymą, norėdama išsauktis viso parlamento abieju Rūmu perrinkimus. Tada Whitlam ir jo valdžia ėmė ieškoti lėšų valdymui, kad ir pašalinuose bankuose, nors ir nekonstituciniu būdu, kad tik išsilaikius valdžioje ir

toliau, sutikęs pravesti tik pusės Senato narių rinkimus, nes viso parlamento rinkimai būtų jo valdžios galas. Generaliniam gubernatoriui Kerrui (karalienės vietininkui ir paties Whitlamo pasirinkimu paskirtam) jis nesutiko paleisti visą parlamentą, visą jį naujai rinkti ar pats iš pareigų atsistatydinti. Atrodo, kad užkulisiuose buvo karštu tarp Kerro ir Whitlamo pošnekių, kurie nesulaužė Whitlamo užsispy-

Nukelta į psl. 3

Įvykiai

Australijos laikinajam ministeriui pirminkui Mr. M. Fraser ir Queenslando premjerui Mr. Bjelke-Peterson buvo pasiūstos laiškuose bombos. Pora dienų vėliau tokia bomba buvo pasiusta ir gen. gubernatoriui. Tai politiniai atentatai. Atidaranant Queenslando premjerui skirtą laišką bomba sprogo ir sužeidė du tarnautojus. Ministeriui pirminkui ir gen. gubernatoriui skirtas bombas laiku atidangė ir išmontavo policijos kspertai. Tokios bombos sukėlė didelio pasipiktinimo australų tarpe.

Lapkričio 20 d. mirė gen. Francisco Franco, Ispaniją valdės 36-rius metus. Mirė sulaukęs 82 metų amžiaus. Jo vietoje princas Juan Carlos, kuris paskelbtas Ispanijos karaliumi.

Žmogaus teisių pažeidimo Sovietų Sajungoje apklausinėjimų, vykusiu spalio mėn. Kopenhagoje, liudytą Lubos Markiš pasakojo, kaip Sov. Sajungoje vykdomi eksperimentai su žmonėmis, lygiai kaip su jūru kiaulytėmis, panašiai kaip kadaise nacių Vokietijoje. Ji dirbusi chemikalų imonėje, kur apie 20 neščių moterų buvo specialiai apnuodytos dujomis ir jos paskui buvo laikomos ligoninėse ir rüpestingai sekamos. Vienos pagimdžiusios sužalotus kūdikius, kitos negyvus, o kitos ir pačios mirusios.

"BLOGAS STUDENTAS"

EKONOMIA 0/10
BEDARBIAI 315,000
INFLACIJA 16 %
SKANDALAI
nr 1, 2, 3, 4, 5,
KHEMLANI

DE JURE
RECOGNITION
etc etc etc
etc etc etc

Toff

POVILIO ALEKNOS NETEKUS

Povilas Alekna

Kiekvieno lietuviu pasitraukimas į anpus yra skaudus nuostolis tiek tautai, tiek ypač mūsų bendruomenei, nes papildymu sunku tikėtis Vieni pasitraukia tik kaip buve bendruomenės vienetai, tačiau kiti išėjė palieka plačią ir gilią spragą, kuri neužtaisoma ir palieka tvyroti, kaip kokia grėsmė.

Lapkričio 19 d. staiga mirės Povilas Alekna yra kaip tik vienas iš tokiai, kuris vargu ar susilauks sau lygių pamainos. Jis, tiesa, nesiveržė į oficialumus, nesidavė renkamas į pirmajančias visuomenines pozicijas, ir jo nerasisime oficialių veikėjų sąrašuose, vis tik Povilas savo priuicia iniciatyva, savo asmeniškomis pastangomis mūsų bendruomenei gal davė netgi daugiau, negu jis būtu kur nors oficialiam poste, kas be abejo, būtų varžės jo asmeninius poreikius ir iniciatyva.

Nors būdamas tik labai kuklaus išsilavinimo (baigės 1926 m. Kupiškio vidurinę mokyklą - 4 gimnazijos klases), tačiau savo naturalia išmintimi, savo neeiliniais sugebėjimais jis galėjo lenktyniauti su nevienu diplomuotu ar tituluotu. Jo meilė tautai, pareigingumas dar nepriklausomoje Lietuvoje buvo pastebėta ir tinkamai ivertinta: Povilas buvo apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės dešimtmiečio medaliu, Gedimino ordenu, artimui pagalbon

PRANEŠIMAS

Pranešu visoms A.L.B-nės Apyl. V-boms ir seniūnijoms ir suinteresuotiem asmenims, kad iki šio pranešimo rašymo datos (19.11.1975) dar nebuvu gauta iš sekretoriato, sekretoriavusio per paskutini, Adelaidėje įvykus, B-nės K-to Atstovu suvažiavimą, protokolai ir su jais surišta medžiaga.

Pakartotini priminimai ir prašymai nedavė vaisių. Gauta tik mandatų komisijos protokolo foto kopija, liečianti rinkimą į naujają Krašto Valdybą.

Australijos Lietuviai B-nės K-to Valdybos Sekretorius

žymeniu - ugnegesių žvaigžde, Lietuviai Šaulių S-gos žvaigžde, o dar šiu metu pirmoje pusėje jis buvo apdovanotas Skautų S-gos medaliu už nuopelnus. Tai ženkli, kurie prastai be nieko negaunami.

Povilas Alekna, kaip kultūrinis ir visuomeninis partizanas, ypač ryškiai pasireiškė Australijoje. Nevaržomas jokiui oficialumui, jis dalyvavo bendruomenės veikloje neaplenkdamas jokio subuvimo, suvažiavimo ir visur jis nesivaržė atvirai pasiskaiti, negeroves ar trūkumus pakritikuoti, o tas sritis, kurios buvo apleistos, pats savo iniciatyva bandė išjudinti. Šalia jo ypatingos meilės lietuviškai spaudai ir knygai dar ji ypač traukė dokumentinė medžiaga, vienkartinė, kuri be specialių pastangų dingsta neatšaukiama. Tad savo pastangomis jis pradėjo užrašinėti į juosteles kiekviename parengime ivairias kalbas, paskaitas, diskusijas, net ištisus koncertus, ir tu išrašų per jo partizaninės veiklos metus susidarė didžiulis neįkainojamas rinkinys. Pats būdamas meniškos sielos labai vertino dailę, ypač dainą, pats dainavęs choruoose Lietuvoje ir čia Australijje.

Ypač Povilo meilė ir dėmesys buvo lietuviškai spaudai ir knygai. Jis pats sau pirkosi kiekvieną lietuvišką knygą, kokia tik buvo prieinama ir gaunama taip sudarydamas gana turtingą asmenišką biblioteką, kuri po mirties atiteko Lietuviai Sodybai Engadine, kur jis paskutinius kelelius metus buvo iškūrės. Be to, jis buvo uolus knygų platintojas Sydnejuje ir Sydneyaus Lietuviai Klubo bibliotekos steigėjas ir jos vedėjas. Rémé ir palaikė lietuvišką spaudą. Ypatingai jo dosnių ranką juto Mūsų Pastogė.

Būdamas viengungis jis savo išteklaiskiek išgalėdamas rėmė lietuvišką, ypač kultūrinę veiklą, jaunimo organizacijas. Prieš keletą metų pardavė savo sklypeli Cabramattuje ir kiek praturtėjės jis dosniai ranka stambesnėmis sumomis parėmė skautus, sportininkus, Australijos Liet. Fonda, Liet. Klubą ir kt. Net ir mirės testamentu paskirstė savo palikimą daugiausia lietuviškiems reikalams.

A.a. Povilas mirė sulaukęs 69 m. Savo kilme aukštaitis - kupiškėnas, auges gausioje šeimoje - buvo šeši broliai ir trys seserys, kurių jauniausias Ignas sėkmingai darbuojasi lietuvių tarpe Melbourne.

I Australiją Povilas atvyko 1949 m. pradžioje sustojęs Melbourne, bet po poros metų persikėlės ir galutinai iškūrės Sydnejuje.

Gausus sydnejiškių būrys atsiveikino su Poviliu lapkričio 21 d. Jo žemėskus palaikus priėmė Rookwood krematorijaus liepsnos. Pamaldų metu su juo šiltai atsisveikino kun. P. Butkus, ir buvęs Sydneyaus Meno Ansamblis jautriomis giesmėmis. Velionio valia nebuvovo jokių oficialių kalbų - kaip buvo kuklus gyvenime, taip norėjo išeiti nepastebėta ir į amžinybę. Tačiau palikti darbai ir jo pavyzdys primins jį lietuviui kiekviename žingsnyje.

V.K.

Spauda ir lietuwybė

Artėja metų pabaiga, šventės ir vėl naujieji metai. Šis laikotarpis yra būdingas ne vien poilsiu ir atostogomis, ypač šiame krašte, bet drauge ši metų permaina neša ir viša eilę kitokią, kasdieniškos buities permainą. Či ieina ir spauda.

Visame pasaulyje priimta, kad spauda skaičiuojama apvaliais metais pradedant sausio pradžia ir bai-giant gruodžio pabaiga. Laikraščių ir žurnalų numeracija žymima kaip tik tokia tvarka, lygiai ir periodinės spaudos prenumerata tokia pat tvarka vykdoma: baigiasi metai, baigiasi ir prenumerata arba su naujais metais atnaujinama ir prenumerata.

Šitame metų cikle neišvengiamai esame ir mes patys i Jungti. Tad šalia visų kitų reikalų, kurie tvarkytini metams baigiantis, būtina pagalvoti ir apie prenumeratos sutvarkimą: kas nera apsimokėjęs už praėjusius metus, turėtų tai nedelsiant padaryti, o taip pat ir naujiems metams prenumeratą pratęsti. Tai turėtų būti kiekvienam taip naturalu ir suprantama, kaip kad ir pats pasirengimas šventėms. Gaila, dar daugelis net ir mūsiškių šitai laiko visai atsiktiniu dalyku ir apie spaudą pagalvoja pačioje paskutinėj vietoj.

Siandie spauda palygintina su duona: kaip žmogus neišsiverčia kasdien nevalges, lygiai jis neišsiverčia ir be spaudos. Tiesa, žmogus nejaučia fizinio alkio neskaitydamas spaudos, tačiau jis be jos atsilieka visame gyvenime: jis nepainformuotas apie skubančius įvykius, jis nepraturtina savęs žiniomis, jis tik būna negyvendamas.

Lietuvio padėtis yel gi kitokia: jis šalia kitos dar privalo skaityti ir savą, lietuvišką spaudą, kad būtu kurse lietuviškame gyvenime, kad papildytų save ir lietuviškomis žiniomis bei informacija palaikytų nuolat svetimųjų skalaujamą lietuvišką sąmonę. Todėl lietuviui lietuviška spauda yra kaip ta geroji sėkla pikt-

žolių lauke: ją reikia ginti, palaikyti, kad plėtotusi ir neštų tinkamą derlių.

Daugelis teisinasi, kad jis ir be to lietuvis, ir jam jokių pastiprinimų, jokių sąmoninimų esą nereikia - lietuviu gimęs, lietuviu ir užbaigs savo gyvenimą. Tai netiesa. Viskas gyvenime dyla, viskas susinešioja ir apsinėšioja. Ir toks lietuviškas sąmoningumas, jeigu jis tik neskatinamas, nekurstomas, nepapildomas, su laiku atbunka, pasidaro bereikšmis, gal net beprasmis. Kiek daug yra mūsiškių, kadaise degte degusiu idealais, meile tautai ir savam kraštui, bet ilgainiui atšalę nuo savų, prarado savo idealistinį blizgesį ir virto beveidžiaus žmonėmis. Jeigu tokie bent lietuvišką laikraštį būtų reguliariai gave! Klysta tie, kurie galvoja, kad jie ir be kontaktų su savo tautiečiais neprarasia savo lietuviško veido. Ir kaip jis lengvai prarandamas!

Savo pačių valia ar sąlygų diktuo-jami esame pasklidę po visą ši erdvę kontinentą, ir nelengva dažniau susieiti, savų tarpe pabendrauti arba išsijungti į aktyvų lietuvišką gyvenimą. Tačiau yra vienas ryšys, kuris dar gali mus vienybėje išlaikyti - tai spauda. Iš jos patiriame, kaip vyksta lietuviškas gyvenimas kitur ir skaitydami savų laimėjimus ar atsiekius jaučiame, tarsi patys ten būtume ir aktyviai dalyvautume. Dėl to ir primename, kaip svarbu išlaikyti ir palaikyti savo spaudą.

Kalėdinis metas ir yra metas suvedant kitas metines sąskaitas neišleisti iš akių ir atsiskaitymo už savo spaudą. Kiek kartų jau buvo rašyta, kad neatsilyginimas arba užvilkimas apmokėti prenumeratą yra aiškus mūsų spaudos stabdis. Žengdami į naujus metus ženkime su tyra lietuvišką sąžine - atsiskaitę senas skolas ir pratęsę prenumeratą sekantiems metams. Jeigu kalbame apie lietuviybės išlaikymą, tai pirmiausia rūpinkimės, kad išlaikytume savo spaudą, nes šie du dalykai vienas nuo kito neatskiriami. (v.k.)

Mielam Lietuvių Sodybos gyventojui

POVILUI ALEKNAI

mirus, jo broli Igną su žmona, sūnėnus ir artimuosius šioje skausmo valandoje giliai užjaučiame.

O.J. Palaičiai
V. Januškevičienė

Z.L. Simanauskai
L.A. Šeferiai
V.J. Petniūnai

A. Augustinas
J. Sereika
A. Sabaliauskienė

A.A.

POVILUI ALEKNAI

mirus, gili užuojauta Algui Plūkui

B. ir P. Ropės

A.A.

POVILUI ALEKNAI

mirus, jo broli Melbourne, sūnėnų Algį Plūką ir visus artimuosius giliai užjaučia

Alfonsas Giliauskas

Mielam bičiuliui, nuoširdžiam visuomenininkui ir dosniams lietuviško darbo rėmėjui

Povilui Aleknai

mirus, jo broli Ig n a su šeima bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

J. ir M. Antanaičiai
L. ir J. Barkai
T. Bikulčienė
J. ir M. Birietai
E. Dudėnienė
V. ir O. Jakučiai
J. ir E. Kalnėnai
J. ir S. Meiliūnai
E. ir B. Pankevičiai
V. ir J. Rekešiai
S. ir Z. Stankūnavičiai
B. Vanagas

Nuoširdžiam Australijos Lietuvių Fondo rėmėjui
POVILUI ALEKNAI

mirus, jo broli Ig n a ir artimuosius širdingai užjaučia
Australijos Lietuvių Fondo
Valdyba

A.A.

POVILUI ALEKNAI

mirus, giliai liūdime ir drauge užjaučiame jo visus artimuosius.

O. ir V. Asevičiai
K. ir V. Bitinai

DĖMESIO! DĖMESIO!

Štai paskutinė proga savo artimiesiems. Lietuvoje užsakytu pigiai namų apyvokos reikmenų, o taip pat motociklų bei automobilių arba jiem pasiūsti pinigų.

Po 1975 m. gruodžio 15 d. jūs negalėsite užsakyti automobilių ar kitu prekių, paduotų žemiau išvardintame sąraše. Taigi, pasinaudokite galimybe, kuri truks dar keletą savaičių.

REIKALAUKITE MŪSŲ KAINORAŠČIO

Automobiliai	\$ 1950.- to \$ 3140.-
Motociklai	\$ 475.- to \$ 1040.-
Šaldytuvai	\$ 80.- to \$ 173.-
Skalbimo mašinos	\$ 90.-
Dulkų siurbliai	\$ 40.- to \$ 43.-
Mezgimo mašinos	\$ 99.-
Televizijos	\$ 170.-
Spalvotos televizijos	\$ 535.-
Triju bangų radio transist.	\$ 58.-
Radiogramos	\$ 91.- to \$ 232.-
Laikrodžiai	\$ 29.-

MES TAIP PAT PERSIUNČIAME JŪSŲ PAČIŲ PARUOŠTUS DRABUŽIŲ SIUNTINIUS ŽEMIAUSIA PERSIUNTIMO KAINA. PILNAI APDRAUSTA

DINGIMO AR SUGADINIMO ATVEJAIS.

SYDNEY: 61 Liverpool st., room 9, Tel. 268787

BRISBANE: 37 Phillip st., Hawthorne 4171, Tel. 95 5086

10 Vale st., Red Hill 4059 Tel. 36 4319

CANBERRA: 14 Heyley St., Flat 3, Anslie, ACT

ADELAIDE: 18 Torrens Ave., Fullarton 5063, Tel. 71 3626

39 Chesser st., Adelaide 5000, Tel. 22 36096

PERTH: 58 Alma Rd. Mt. Lawley 6050, Tel. 28 3046

GEELONG: 28 Fenwick st. Geelong 3250, Tel. 93 216

LAUNCESTON: 5 Caroline st., Launceston 7250

MELBOURNE: 306 The Causeway 5th Floor, City Tel. 63 6673

237 Flinders Lane City, Tel. 63 9634

PAGRINDINĖ ISTAIGA:

HANSA TRADING CO. PTY. LTD.

267 FLEMINGTON RD., NTH. MELBOURNE 3051

TEL. 3283347.

BALTIC HERALD

SUPPLEMENT OF LITHUANIAN WEEKLY "MUSU PASTOGE"
AND SYDNEY LATVIAN INFORMATION BULLETIN

December 1975 No. 6

Material contained in this supplement has been prepared in collaboration with the Australian Citizens' Committee for Lithuanian Rights, P.O. Box 470, Strathfield, N.S.W. 2135.

All articles appearing in this supplement may be reproduced in whole or in part without any charge or obligation.

I could not help noticing how for centuries the people of Lithuania, particularly in association with their neighbours in Poland, have resisted the encroachments from West and East. These staunch people with the longest history of all the people in Eastern Europe, the longest continuity, a very valiant record, have settled here and we count ourselves fortunate that we have been enriched by such fine men and women.

E.G. Whitlam,
Commemoration of Lithuania's
Independence Day, Auburn,
NSW, 1967

Refusal to recognise the inalienable rights of all people to freedom and independence produces tension and conflict not only between the oppressed and the oppressors but between them and other nations which become associated or involved in these just and legitimate struggles.

E.G. Whitlam, at U.N.,
September 30, 1974

Now what my Government has done is to recognise de jure, the incorporation of the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania in the Soviet Union. The historical fact is that these three countries have been, except for the years between the First and Second World Wars, parts of Russia. Lithuania has, except for those years between the two wars, been part of Russia since Catherine the Great. Estonia and Latvia have, except those years between the two world wars, been parts of Russia since Peter the Great. And, before that, they were parts of Sweden since the days of Gustavus Adolphus. Now I know that in Australia, to a certain extent, as in North America, both the U.S. and Canada, that there are migrants from those countries who pursue the proposition that they should be separate independent states. They won't become separate independent states unless there is a world war which the Soviet Union lost. Now there are two particular points I would like to make about this. It produces unnecessary tensions in Australia, maybe also in the United States or in Canada, for people to pursue this mirage of a separate statehood - independent sovereign statehood - for Estonia, Latvia and Lithuania.

E.G. Whitlam, New York,
October 1, 1974.

In 1930 they (the Baltic States) were all fascists.

E.G. Whitlam, Launceston,
June 26, 1975,
during his disastrous Bass by-election campaign.

OUR SAY

The Baltic Communities of Australia, Australian Estonians, Latvians and Lithuanians, traditionally were, and remain, culturally, rather than politically oriented. This attitude is reflected by the call of H.E.L.L.P. (Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples Association):

"The Tasmanian Balts and their supporters will not align themselves with any one political party in the next Federal election. Instead, they will investigate the local situation in each electorate and will vote for the candidate who has worked hardest for the Baltic cause."

It is proper that the ethnic communities do not affiliate directly with one political party. Such direct affiliation would only further contribute towards divisiveness and polarization of the Australian society, polarization which bodes ill to Australia's future.

On the other hand, it would be hypocritical to pretend that Australian Balts have no strong political views and preferences in the forthcoming elections. We were misled by Mr. Whitlam in 1974, the aspirations of the Baltic peoples towards self determination were unscrupulously betrayed. We can not forget it in 1975. Indeed, we will never forget it.

On the other hand, Mr. M. Fraser pledged to revoke de jure recognition of Soviet sovereignty of the Baltic States. We have no reason to question either the sincerity of this pledge, or the integrity of the person who made it.

Evidently, there can be no doubt where we stand on the Baltic issue. But what about the other issues that concern all Australians? Accusations have been thrown about that "the establishment" is tearing down the democracy in Australia. The very tone of these accusations shows that they were made with forked tongue: it was said that there will be fighting in the streets, whilst at the same time citizens were urged to "remain enraged" but "calm". Enraged but calm? Hot but cold? Indeed.

At the same time some of these "defenders of democracy" threaten to paralyse this country by a series of political strikes if the election results are not to their liking. Is this the voice of democrats or is it a voice of demagogues? Is it not this kind of "doublespeak" that encourages the tragic acts of political violence by the (probably mentally deranged) political extremists, disappointed that the predicted "fighting in the streets", which they expected to lead, did not eventuate?

We recognize that there are decent and honest people in all political parties. But we also recognize the hypocrites, the demagogues, and the megalomaniacs when we see and hear them.

But what can we do? The answer to this will be in the ballot boxes on December 13. True, the Baltic people and their friends from Eastern Europe account for only about 2% of the national vote - possibly not enough to change the outcome of a national election. However, we can do much more.

MESSAGE FROM MALCOLM FRASER

read by Mr. Andrew Peacock at the Commemoration of the Latvian National Day in Melbourne, November 14, 1975.

Sincerely regret not being here to participate in the Latvian National Day Reception.

Hope you will accept my apologies and understand that the events of the last few days have obliged me to alter my schedule of engagements very considerably.

We are well on the way to reversing the Labor Party's distasteful decision to accord de jure recognition of the incorporation of the three Baltic States into the Soviet Union. The Soviet Union's occupation of Latvia and the other Baltic States in 1940 was wrong. The passage of time cannot make wrong acts into right ones. The suppression of the people's aspiration for national independence should not be legitimised by de jure recognition. One of our first acts after December 13 will be to reverse the Labor Party's recognition which was an affront both to Latvians throughout the world and to the principle of respect for the national integrity of all small countries.

Toast to the Republic of Latvia.

There was no need whatever to extend de jure recognition to the Soviet occupation of Latvia, Estonia and Lithuania.

The decision was condemned by the distinguished emigre Soviet writer, Alexander Solzhenitsyn as "naive and incomprehensible". There is no satisfactory justification for it, and no apparent objective, unless it was to ingratiate Australia with the Soviet Union.

The decision fits a pattern of decisions by the present Government. So many of the decisions of the present Government have been designed to ingratiate the Labor Government with the Soviet Union.

Foreign commentators believe Australia has virtually crawled on its knees to please the Soviet Union. The Government's decision to recognise the occupation of the Baltic States ceases to be incomprehensible if you believe there is a greater philosophical affinity between this Government and some of the policies of the Soviet Union, than there is between this Government and some worthwhile Australian traditions, and some of our older friends with whom we still have philosophical traditions in common.

If you have that view of this Government, then I believe the decision stands plain, as one that can be understood.

The decision as we know was taken by the Prime Minister without consultation with his colleagues, and I think without consultation with the person who holds the title of Minister of Foreign Affairs.....I believe (this decision) ought to be reversed and the next Government will reverse (it).

Self Determination for Baltic People

Q: Will you maintain
Labor foreign policies
such as recognition of
China and Soviet control
of the Baltic States?

A: We will not alter
policies for recognition
of China.

I have had repeated
invitations to visit Peking
and am only sorry
that the volatility of
Australian policies has
prevented me from visiting
the Asian countries, Japan and
China in particular, before this.
At one time I did have a visit
planned.

We would reverse
the decision the previous
Government made concerning Soviet
control of the Baltic States and that will be
done by instructing the
Australian Ambassador
not to visit the Baltic States and by reinstating
the consul in Australia.

That is the solution
that is acceptable to the
Baltic community in
Australia and that is
one we can undertake.

Mr Fraser
The Sun, Wed,
November 19, 1975

It is our democratic right, and
indeed our duty as citizens of Australia,
to let all Australians know about
the deception, the anxiety and the
abuse that the Australian Balts have
been subjected to in the past 18
months.

Finally, whatever the outcome of
the election of December 13, we shall
accept the verdict of the people, the
elected government. This is the
essence of democracy. As always,
Balts will remain law abiding Australian
citizens. they will remain loyal to
their friends, and all who support the
rightful aspirations for Self Determination
of the Baltic peoples.

Malcolm Fraser, August 20, 1975.

OVER-REACTION?

When Mr. Whitlam says that de jure recognition of Soviet sovereignty of the Baltic States will benefit Australian Balts, he is mistaken. Not one Balt who is free to speak has spoken in favour of de jure recognition. They unanimously oppose it. Surely, they know what is best for them, or is it only the Governments who know better what is good for the people?

But why did Balts react so strongly against de jure recognition? After all, it is "only" a moral issue. Nobody disputes that in fact (de facto) the Baltic countries are occupied by Soviet Russia. The objection is against according this occupation a legal (de jure) status. In practical terms the difference between a de facto and a de jure recognition is minimal. Did Balts over-react?

One of the reasons for the sensitivity of all Balts to de jure recognition is that after the World War I the restoration of independence of the Baltic countries was not immediately recognised by the Great Powers. Having won the independence wars against much more numerous belligerents, the Baltic Countries had to wage a long diplomatic action to gain the de jure recognition of their independence. For instance, Lithuania restored its independence by declaring itself a republic on February 16, 1918, but the de jure recognition for the Republic was accorded by the United Kingdom and the United States only in 1922. This sensitivity explains why at the time of the Senate censure motion against the Minister for Foreign Affairs the Baltic people came to demonstrate at the Australian Parliament House in Canberra from as far away as Adelaide. Peter Samuel writes in "Puzzle of PM's warmth for Soviet", Bulletin, September 28, 1974:-

"Whitlam had repeatedly reaffirmed that his government intended to refuse de jure recognition, and was extensively quoted in the local Baltic community Press to this effect before the election. Yet he was prepared immediately after the election to go back on his repeated pledges to local community."

As in the Ermolenko affair, the government appears to be making major electoral sacrifices at home to curry favor with the Kremlin, as this can be the only possible explanation for breaking the promise to the Balts. Whitlam's apologists in the Senate last week, trying to ward off the Opposition attack, advanced the argument that the presence of an Australian consul in the area will make it easier for Australia to offer assistance to Balts if they experience difficulties when they return to their homelands." And the ambassador in Moscow would be able to visit and report on developments there!

Such naiveties only make the local eastern European community in Australia even angrier with the government. More than 3000 turned up at a protest in Canberra last week, a bigger turnout than the Vietnam protesters ever achieved. Opposition leader Snedden's staff say that he has received more inquiries on the Baltic recognition than on any other foreign policy subject.

Prominent Labor senator, Jim McClelland, admitted the electoral damage the decision had done when he said in the parliament: "I would have preferred that we had not wounded their sensibilities."

Just what makes Whitlam want to ingratiate himself with the Russians?

This was not the only protest - a wave of protests and demonstrations followed. They were sparsely reported by the media, probably because Balts

protest by relatively unspectacular, peaceful means. They have learned long ago that in the end this is the most effective way.

The protests were not limited to Australian continent only. The Second World War has scattered the Baltic people all over the world. There are Baltic communities, some large, some small, in most countries of Europe, North and South America. Their protest struck a resonant chord of their friends and neighbours. Nine days after the news of the de jure recognition was leaked from Moscow, and one day before the Australian Government confirmed it officially, the Boston (USA) City Council on August 12, 1974, passed the following resolution:

"Whereas: The Australian Government has recognized the Soviet Annexation of Lithuania, Latvia and Estonia; and whereas: The government of Australia by its action has chosen to disregard the many years and many lives of the Baltic people spent on gaining freedom and sovereignty from the oppressive Soviet Union; and whereas: The United States, the symbol of freedom and the adversary of oppression, has recognized the sovereignty of the Baltic people; and whereas: The United States allied itself with Australian people when Australia's security was threatened; and whereas: The City of Boston has long been identified with and has benefited from the thousands of Baltic people who have made Boston their home; Now, Therefore, Be It Resolved: that the Boston City Council, this day, in meeting assembled, express its disappointment and regret with the Australian government's decision recognizing the Soviet Union's claim on the Baltic States; and Be It Further Resolved: That the City Council, this day in meeting assembled, denounce the decision of the Australian government; And Be It Further Resolved: That the City Clerk is hereby instructed to send a certified copy of this Resolution to the charge d'affaires Australian Embassy in Washington".

...in USA a similar protest resolution was adopted by the city of Chicago, in Canada by the city of Toronto, Ontario.

Mr. Whitlam has repeatedly admonished Balts for "pursuing a mirage". He warned them that their opposition to the Prime Minister's de jure recognition of Soviet Russia's sovereignty of their former countries was futile. He must believe that it is futile, because he says so, but the views of this politician are not shared by statesmen. The President of the United States, just before his departure to the European Security Conference in Helsinki, on July 25, 1975, had this to say about the attitude of the United States on the Baltic issue:

"Specifically addressing the understandable concern about the effect of the Helsinki declarations on the Baltic nations, I can assure you as one who has long been interested in this question that the United States has never recognized the Soviet incorporation of Lithuania, Latvia and Estonia and is not doing so now. Our official policy of non-recognition is not effected by the results of the European Security Conference."

Talking at the launching of a book by Professor E. Dunsdorff, "The Baltic Dilemma", in Canberra on August 20, 1975, Leader of the Opposition, Mr. Malcolm Fraser, said:-

"An ambassador was told that he could or should or must go to the Baltic States and a Consulate in Australia had recognition taken away from it. The Professor suggests that those two decisions be reversed.

I believe they ought to be reversed and the next Government will reverse them".

Would Mr. Whitlam, please, explain to Australian Balts why he thinks that they are chasing a mirage and that their protests and pleas have been futile.

Liepa.

spells out, by reference to the 1963 Vienna Convention on Consular Relations, what his duties are.

Among those duties are included "protection" of the civil and legal rights of people from his country who are visiting the country where he is stationed and assistance to those visitors if they should need it to correct or compensate wrongs done to them during their visit.

The Vienna Convention, signed or accepted by some 82 countries and followed in practice by some of those who have not formally ratified it, refers to citizens of the consul's country and citizens of the country in which the consul is stationed... but it is NOT SPECIFIC about people with dual nationality. In fact, difficulties are envisaged:

"Certain constraints apply to a consul's representations on behalf of an Australian citizen who is also a citizen of a second country in cases where the Australian citizen is regarded as having breached the laws of the second country. It could be difficult to demonstrate, for example, that a person had been denied the benefits of the same laws, administration and means of redress for injuries which a foreign state affords to its own nationals when that person is regarded in the second country as a national of that country. The Australian Government would however expect to be given reasonable consular access to a dual national who requests this access."

Australians of Baltic origin must bear this in mind when travelling, particularly when they look at the list of Australian consular offices and see that they would have to try and turn to Moscow, Warsaw, (East) Berlin or across the sea to Stockholm (at least neutral!) to find their nearest Australian consul if they land in difficulties in their former homeland.

J. Pullinen

Mr Consul, can you help me?

Dual or multiple nationality is a problem in International Law. It is recognised (or not recognised) by each nation which has some claim over an individual, and that whether the individual wants it or not! Under International Law concepts, nationality can be ascribed by birth, marriage, residence or by act of the individual. However, an individual can not rid himself of the nationality in favour of another without the acceptance of his act of change by BOTH countries involved.

This means that in the present situation the Australian government has willed upon Australians of Baltic origin a fearful consequence... these people have been given by the Whitlam government a "shadow" nationality that they never had nor wanted. By a thoughtless stroke, thousands of Australians have been placed in the frightening position of having a second nationality that is hateful to them, i.e. nationality of the U.S.S.R.

In practice, it is true, this may not mean very much. While some countries cling to practical recognition of dual nationality and claim powers over their former nationals

if those people ever return to their original country, very many countries do in practice accept that it is possible for an individual to change his mind and take up a new nationality.

We must remember always that just as those countries may NOT re-

cognise their power over people who have changed their nationality, each country can change ITS mind and CLAIM SUCH POWER. When this happens, the new home country can do nothing to protect its "adopted" citizen if he is detained in his FORMER homeland.

This paper is waiting for information on which countries are currently known to PRACTICE recognition of

dual nationality... this information has been requested from our Australian government so that travellers can be warned (if warning is necessary). In the meantime, the Department of Foreign Affairs has published information on Consular Responsibility in its monthly "Australian Foreign Affairs Record", Vol. 46 No. 4, April 1975.

The article describes what a consul is, how his position came to be and

Whitlam "explains"

We publish below Mr. Whitlam's letter dated 4-6-1975 in reply to a query raised by Mr. E. Aavik through the Hon. Malcolm Fraser about the Status of Australian citizens of Baltic Origin.

It is interesting, that it is not known to Mr. Whitlam how the U.S.S.R. may regard them, and the information could properly be obtained only from Soviet authorities!

Dear Mr. Fraser,
I refer to your representations on behalf of Mr. E.E. Aavik of West Parade and Urituli Street, Buxton 2691, about the citizenship status of Australians of Baltic origin.

Australia's citizenship laws have application only in so far as they relate to Australian citizens and those within Australia who have the status of British subjects. Australia's citizenship laws cannot have application to declare a person stateless or to declare that a person has some other nationality since this depends entirely on the nationality laws of other countries.

We might accept, for example, that a refugee who has fled from his homeland and claims to be stateless has forfeited all rights to his former nationality. In such circumstances we would permit travel to Australia on a refugee travel document and accept for our purposes the person's claim to be stateless. The fact is, however, that under international law if the Government of the refugee's former homeland claims that the person remains a citizen of that country, then Australian law has no force outside Australia to negate such a claim. Similarly, whether or not a person who becomes an Australian citizen thereby loses his original citizenship depends, not on the laws of Australia, but upon the citizenship laws of the country of which he is a citizen at the time of applying for Australian citizenship. Thus some of our new citizens remain, under the laws of their homelands, citizens of their former country also. Citizens of the United Kingdom, Greece and Yugoslavia are examples, and there are a number of others.

Australia has not, for the reasons given above, made our Baltic settlers dual Australian/Soviet citizens. Those who have been granted Australian citizenship and their children who have been born here are considered solely as Australian citizens under Australian law. How the U.S.S.R. may regard them is not known and information about this could properly be obtained only from Soviet authorities.

Referring specifically to Mr. Aavik's question on the status of Australian citizens of Baltic origin who renounce their Australian citizenship, Australia conforms with her obligations under the United Nations Convention on the Reduction of Statelessness. This means that a Declaration of Renunciation of Australian citizenship may NOT, under the provisions of the Australian Citizenship Act 1948-1973, be registered unless the person making the declaration possesses the citizenship of another country or will, if the declaration is registered, immediately acquire the citizenship of another country. Thus in order to renounce Australian citizenship our Baltic settlers would need firstly to convince us that they would not thereby become stateless.

Yours sincerely,
E.G. WHITLAM

WHAT THEY SAID

"The Australian Labor Party has not recognised, and does not intend to recognise the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. The peoples of these lands have as much right to determine their own destiny as any other people living anywhere else in the world. The Labor Party has always believed in the principle of self determination and the next Labor Government will be as true to that principle as all Labor Governments in the past have been."

Leader of the Opposition
Arthur CALWELL, May 1960.

"In the firm belief that the rights of people to national self-determination cannot be suppressed, Australia has never recognised and does not now recognise the incorporation of Estonia by force into the Soviet Union."

Prime Minister,
John GORTON, February 1968.

Self Determination for Baltic People

HELP THE ESTONIAN, LATVIAN, LITHUANIAN PEOPLES

5

Baltic people in Australia protest against Mr. Whitlam's betrayal of their aspirations and hopes.

"I should like to confirm that Australia has never recognised and does not now recognise the validity of the incorporation of Latvia into the Soviet Union. Our representatives at the United Nations have frequently expressed Australia's views on Soviet colonialism and will continue to do so whenever the opportunity arises."

Minister for External Affairs,
Paul HASLUCK, January 1968.

"The policy of the present Australian Government is that while not formally recognising the incorporation of Lithuanian, Latvia and Estonia into the Soviet Union, it must be cognisant of the de facto situation and deal with the Government which has effective control of the territory in question. This was also the attitude taken by all of our predecessors on this matter."

Prime Minister E.G. WHITLAM,
May 1974.

WHITLAM BETRAYS...

A.L.P. IDEALS, DEMOCRATIC PRINCIPLES, U.N. CHARTER OF HUMAN RIGHTS AND LIBERTIES

Gough Whitlam legally recognised the Soviet claims to Russian occupied Baltic States of Estonia, Latvia and Lithuania.

- THE CABINET WAS NOT CONSULTED
- THE LABOR CAUCUS WAS NOT CONSULTED
- THE PARLIAMENT WAS NOT CONSULTED
- THE AUSTRALIAN PEOPLE WERE NOT TOLD

THIS RECOGNITION WAS SECRETLY AND SURREPTITIOUSLY ARRANGED BETWEEN WHITLAM AND THE KREMLIN LEADERS.
It would have remained secret if Moscow sources had not leaked the news . . .

WHY DID WHITLAM KEEP IT SECRET ?

HERE ARE THE FACTS:

In August, 1939 Hitler and Stalin signed a secret pact to divide among themselves the states of Estonia, Latvia, Lithuania and Poland.

Hitler was to get Poland, Stalin was to take the Baltic States of Estonia, Latvia and Lithuania.

Hitler lost the war, but Stalin, claiming that the pact was still valid, kept the Baltic States.

THE FREE WORLD HAS REFUSED TO CONDONE THIS SOVIET AGGRESSION.

THE AUSTRALIAN LABOR PARTY'S POLICY HAS ALWAYS BEEN TO REFUSE RECOGNITION OF SOVIET CLAIMS OVER THE BALTIC TERRITORIES.

In 1948, Prime Minister Ben Chifley said:

"The Australian Government does not recognise the incorporation of the Baltic States into the U.S.S.R."

In May, 1960, the Leader of the A.L.P., Arthur Calwell wrote:

"The Australian Labor Party has not recognised, and does not intend to recognise, the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. The peoples of these lands have as much right to determine their own destiny as any other people living anywhere else in the world. The Labor Party has always believed in the principle of self-determination and the next Labor Government will be as true to that principle as all Labor Governments in the past have been."

Even Whitlam himself said to the United Nations Association:

"It is a fundamental objective of the Labor Government to ensure that Australia's policies are soundly based on respect for, and on the protection and enhancement of civil liberties and basic human rights."

WHITLAM HAS NOW REJECTED ALL THIS

BY HIS ACTION OF SURRENDERING TO COMMUNIST AND SOVIET DEMANDS,
WHITLAM HAS REJECTED THE A.L.P. IDEALS, THE PRINCIPLES OF DEMOCRACY,
THE STANDARDS OF FAIRNESS AND DECENTY THAT AUSTRALIA STOOD FOR.

THIS IS WHY WHITLAM HAD TO KEEP IT SECRET!

THIS IS YET ANOTHER OF WHITLAM'S BROKEN PROMISES!!
HE HAS DISGRACED THE A.L.P., HE HAS DISGRACED AUSTRALIA.

How can the Labor Government now claim to be ANTI-COLONIAL when the world's three newest colonies - Estonia, Latvia and Lithuania were sold out by Whitlam, just as Hitler sold them out in 1939?

CAN YOU APPROVE OF WHITLAM'S ACTIONS?

CAN YOU APPROVE OF HIS PARTY'S SILENCE OVER THIS ISSUE?

DOES YOUR M.P. HAVE THE MORAL COURAGE TO STAND UP AND BE COUNTED?

YOU HAVE THE RIGHT TO KNOW

Mr. Whitlam at of Lithuania's

An extract of Mr. E.G.Whitlam's speech at Lithuania's Independence Day Commemoration in Auburn, NSW, February 1967.

Ladies and Gentlemen! I understood everything that the last speaker said! (Laughter and applause.) I was introduced as THE LEADER OF THE OPPOSITION but my wife and I had the invitation to be at your celebration or Commemoration tonight a few weeks ago before I could be so described. (And) I attributed this to the fact that we live only about half a mile from Mr. and Mrs. Veteikis whom we have known for some years, and we appreciated the invitation from them as friends and neighbours.

I followed Mr. Bukevicius' address in an English translation. (And) I could not help noticing how for centuries the people of Lithuania, particularly in association with their neighbours in Poland, have resisted the encroachments from West and East. They have been, I suppose, unfortunate in being situated between the much more numerous and powerful Teutonic people on one side, and Slav peoples on the other, and before that, of course, Mongols. But they kept their identity! (and) During the latter days of pressure from East and West, the Partitions of Poland, as we always call them in our history books, but they were the three Partitions of Poland and Lithuania as well, this was the period when Australia was founded. We have been very fortunate, of course, that we have never had invasion, and we have only once had an attack on our shores.

(so) During that century and three quarters we count ourselves fortunate that we have had this tranquility whilst

Commemoration Independence.

the people of Lithuania have had this turmoil and oppression.

We are very fortunate that in Australia we now have some thousands of people who have shown their staunchness. They have a sense of history, they have become good Australian citizens, and we are fortunate and complimented that they have done so. In becoming Australian citizen nobody repudiates his ancestry or his culture. He is contributing it to the Australian community and thereby enriching it.

I am very happy to be here with my wife as the guests of the Lithuanian Community here in commemorating a very significant, although in retrospect a very sad occasion, the 49-th anniversary of the period - very short period - when in fact as well as in law the Lithuanian people enjoyed independence (in their own); all too short a period. I can remember the concluding period of it, of course. (but) THESE STAUNCH PEOPLE WITH THE LONGEST HISTORY OF ALL THE PEOPLE IN EASTERN EUROPE, THE LONGEST CONTINUITY, a very valiant record, have settled here and we count ourselves fortunate that we have been enriched by such fine men and women and their children.

Thank you for asking us here, and I am certain that you will never forget this anniversary, and I am certain that a great number of Australians will learn to respect it with you.

(In spite of these compliments and other assurances, once the voters had put him into the Government, Mr. Whitlam recognized in fact as well as in law Soviet Russia's sovereignty of the Baltic States, and the brutal occupation of Lithuania by the Soviet imperialists - ed's)

STATEMENTS and LETTERS

THE LIBERAL PARTY & THE BALTIC NATIONS

Statement by Mr. M. Lajovic
Endorsed Liberal Candidate
for the Senate Election, 1975

I feel myself uniquely qualified to comment on the horrors of Communist occupation of free lands and Communist suppression of free people.

After the last War in which I fought actively against oppressors, both Fascists and Communists who successively occupied my homeland, I, in common with hundreds of thousands of others came to Australia, to a land of freedom, to a land safe from oppression.

It did not take me long to realise that only can this situation of freedom be maintained if each of us is individually vigilant to safeguard our rights. I joined the Liberal Party because I saw in it a safeguard for our freedom - I wanted to oppose socialism and to oppose Communism and indeed to oppose all totalitarian ideologies.

The Liberal Party has now selected me to represent it as one of its candidates and I am confident that after December 13th I shall be serving in the Australian Senate.

My role there will be as part of Malcolm Fraser's team but equally I will have a special ability to put before the Nation some of the facts about the Communist occupation of Eastern Europe.

I have suffered and my parents have suffered under the impact of Communist oppression and I will see to it that the Australian Nation is told the truth about this matter.

On 19th November Malcolm Fraser said:

"We would reverse the decision the previous Government made concerning Soviet control of the Baltic States..."

In other words, the deplorable decision of the Whitlam Socialist Government to recognise the brutal Soviet occupation and suppression of the free Nations of Latvia, Lithuania and Estonia will be reversed by us. We never would and never could give recognition to this act of international aggression and forceful suppression of free people.

Perhaps this more than anything else illustrates the differences between the two main political parties - my Liberal Party which stands for individual freedom and liberty and the Socialist Party ready to condone Communist domination of Eastern Europe and the Baltic Nations. It illustrates why I am a Liberal candidate.

Upon election to the Senate, it will be one of my tasks to see that the truth about these matters is made clear to people and to see to it that Australia's foreign policy under a Liberal and National Country Party Government is clearly based upon the principle that men and women and nations throughout the world have the right to be free and to be independent.

PROFESSOR KABAILA, THANK YOU FOR YOUR INVITATION TO STATE MY VIEWS ON WHITLAM GOVERNMENT RECOGNITION OF THE INCORPORATION OF THE BALTIC STATES INTO THE SOVIET UNION. I DEPLORE THE ACTION TAKEN AND CAN ASSURE YOU OF MY SUPPORT NOW AND IN THE FUTURE TO HAVE THE DECISION REVERSED

... DES CONNORS LIBERAL CANDIDATE KINGSFORD SMITH FEDERAL ELECTORATE

United States
of America

Congressional Record

94th CONGRESS, FIRST SESSION

U.S. FOREIGN POLICY TOWARD THE BALTIC STATES

HON. ALPHONZO BELL
of California

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES Wednesday, July 30, 1975.

Mr. BELL. Mr. Speaker, today I am introducing a House concurrent resolution which deals with specific proposals concerning the U.S. foreign policy toward the Baltic States. Our policy of detente with the Soviet Union has added to previous misconceptions regarding the relationship between the Soviet Union and the Baltic States - the Republic of Lithuania, the Republic of Latvia, and the Republic of Estonia.

Many Americans have come to believe that this relationship is similar to that which exists between our States and this Nation as a whole. Nothing could be further from the truth. The relationships differ historically, culturally, and politically.

Historical Heritage

As do most European nations, the Baltic States have histories dating back many hundreds of years. Estonia and Latvia were independent nations until the 13th century when a militant Germanic order conquered the two countries. Later, in the 18th century, as a result of a war between Sweden and Russia, czarist Russia absorbed Estonia and much of Latvia. Eventually, all of Latvia came under

Russian rule.

Lithuania remained independent throughout the 15th century. Through confrontations with the Mongol-Tatars from the east, and wars with the Germans from the west, Lithuania grew into a vast empire which reached from the Baltic Sea to the Black Sea. In 1569 it united with Poland to become the Polish-Lithuanian Commonwealth which lasted until 1795 when it was absorbed by Russia during the third partition of Poland-Lithuania. Throughout the subsequent 125 years of Russian occupation, the Lithuanians rebelled many times, although never successfully.

Members of League of Nations

Taking advantage of the unstable situation existing in Europe in 1918, all of the Baltic States regained national independence and became autonomous republics. In 1922, having been convinced of the stability of the new governments and of their popular support by their people, the United States recognized the three republics. This policy continues today. The three republics also entered the League of Nations, thereby gaining official international recognition as autonomous republics.

During the many years of Russian occupation, the czars tried unsuccessfully to Russify the Baltic States. Their stern measures included the deportation of thousands of Balts, the elimination of books and of the publishing of books written in the native languages, and the attempted conver-

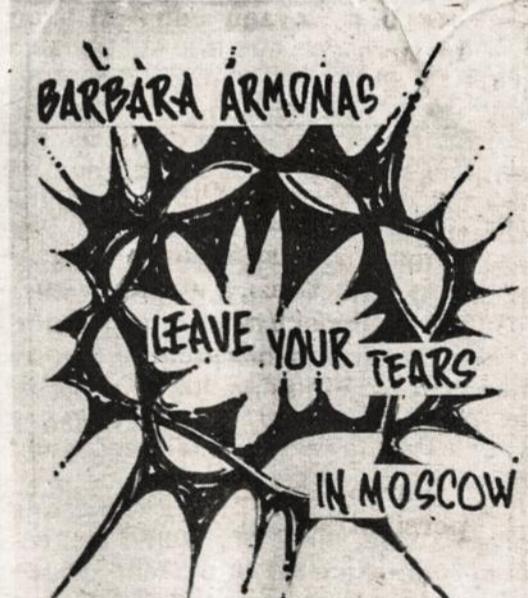
sion of the Catholic Lithuanians and the Protestant Latvians and Estonians to the Russian Orthodox faith.

In discussing these measures, we need to understand the importance of such changes on these countries - countries that pride themselves on their cultures, especially their languages. None of the three, distinct, Baltic languages are related to the Russian language. Estonian is part of the Finno-Ugric branch of the Indo-European language tree, while the Lithuanian and Latvian languages, which are somewhat related to each other, form their own branch. The Baltic languages differ from German, Polish, and especially Russian, which is not only a Slavic language, but also uses the Cyrillic alphabet. The Baltic languages are written in Roman letters.

The use of the Roman alphabet symbolizes the "Westerness" of the Baltic States which is reflected throughout their cultures. Never isolated, and constantly in contact with the West through the Baltic seaway, the Baltic's Western outlook continues even today in their dress, arts, and literature.

For the past 35 years, the Russian-dominated government in Moscow has attempted to snuff out all nationalistic and resistance movements within the Baltic States. One such method has been the mass deportation of the Baltic people to Siberia. According to the third interim report of the Select Committee on Communist Aggression, in the House of Representatives 83rd Congress, 2d session:

It has been calculated that altogether 124, 467 persons had been either

This is the cover of "Leave your tears in Moscow", a book which tells the story of a Lithuanian woman deported to Siberia. The story is told in her own words, and it is the story of countless other Baltic people. What was her crime? Her husband had left Lithuania for the United States of America, therefore she had contact with the world outside the communist "paradise". Furthermore, she and her husband were American citizens - the circumstance which eventually saved her.

A reprint of the book will soon be available in Australia. It is an ideal Christmas gift to friends of Baltic people.

executed, deported or forced to leave for Russia from the Baltic countries during one year of Soviet occupation in 1940-1941.

Continued

Namie ir svetur

Dievs Sveti Latviju

Lapkričio 18 d. Lietuvių B-nės astovai, Krašto V-bos pirm. A.P. Šimkus, Melb. Apyl. pirm. Alb. Počius su poniu ir Baltų Moterų Tarybos astovė p. A. Matukevičienė nuvyko į Latvių Namus ir dalyvavo ju Nepriklausomybės šventės minėjime.

Mes savo šventes keliame į artimiausią sekmadienį ir minėjimą pradedame pamaldomis. Latviai daro skirtingai. Jie savo Nep. šventės minėjimą daro tikraja dieną, nors tai būtų ir vidury savaitės.

Latvijos Nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. lapkričio 18 ir ši diena yra visiems latviams nepaprasta šventė.

Nors buvo antradienio vakaras, bet i minėjimą atvyko visi gražiai pasipuoše ir šventiškai nusiteikė. Prisirinko pilna jų namų salė.

Minėjimas pradėtas iškilmingu vėliavos įnešimu tikrai išpudingai. Gausiai palydą sudarė laisvės kovų veteranai ir jaunimas. Minėjimas pravedė latvių bendruomenės pirm. V. Rolavs. Paskaitą skaitė Latvių laikraščio redaktoriaus sūnus studentas Delins.

Meninėje dalyje kaip ir pas mus per Tautos Šventę pasirodė vien jaunimas ir latvių kalbos aukštųjų kursų studentai.

Lietuvių vardu latvius pasveikino mūsų Krašto Valdybos pirm. p. A.P. Šimkus. Galėjome pastebeti, kad latviai buvo labai patenkinti mūsų delegacijos apsilankymu.

Alb. P.

FILISTERIŲ VEIKLOJE

Lapkričio 23 d. Sydnejaus Filisterių Būrelis savo metiniame susirinkime aptarė ateities veiklą ir planus ir dvejiems metams išrinko naują valdybą: būrelio pirmininkę col. Nita Wallis-Grincevičiutę, vicepirm. col. Dr. Dainius Kairaitis, iždin. col. Valė Laukaitienė, ryšininkas su studentais col. Rimas Milašas ir sekretorius col. Vytenis Šliogeris.

Filisterių būrelis pasiryžęs išvystyti aktyvią veiklą jungiant jaunus graduantus į savo eiles ir bendraujant su studentais. Tikimasi pasirodyti visuomenėje su kontraversinėmis temomis.

v.š.

Lietuvos Kariuomenės minėjimą Sydnejuje surengė vietas ramovėnai lapkričio 23 d. Tą dieną buvo iškilmingos pamaldos, o ukrainiečių salėje Lidcombe ivyko pats minėjimas. Pradžioje iš plokštelių buvo pademonstruota vėliavos pakėlimo apeigos Karo muziejaus so-delyje Kaune, po to susirinkusius pasveikino ramovėnų pirmininkas p. A. Skirkas, kun. P. Butkus sukalbėjo invokaciją ir toliau sekė pulkn. V. Šliogeris paskaita "Realios strateginės perspektyvos", kur prelegen-

tas apžvelgė šių dienų politinę pa-saulio politikos situaciją ir palietė iš to sekusias išvadas Lietuvos reikalu. Paskaita buvo gana įdomi su-rinktais faktais ir drąsiomis išvado-mis, tik gaila, nedaug kas ją girdėjo - prelegentas pertoli buvo pasodintas, mokrofonas nefunkcionavo, o ir klausytojai, susodinti prie apkrautų stalų, turėjo kitokio užsiėmimo...

Po oficialios dalies ir sveikinimų Dainos choras, vadovaujamas Z. Belkutės, sudainavo keletą skambiu-dainų. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Vėliau grojant plokštelių muzikai

A.A.

ANTANUI MAŽELIUI

mirus, Dr. J. Maželiene, sūnų Vygandą ir artimuosius nuoširdžiai užjauciu ir kartu liūdžiu

J. Vizbaras

Kalėdinės dovanos

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntini, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1975.

3 metrai puiki vilnonė angliska medžiaga eilutei, 2,75 m. stora crimpene medžiaga meteriškam kostiumeliui, arba moteriškam paltui, vyriški nailoniniai marškinai, arba bluskutė; vyriškas arba moteriškas labai geras megztinis, 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 poros vyriškų arba moteriškų vilnonių, arba nailoninių kojinų, 1,80 m. crimplene medžiaga suknelei, arba 1 sv. vilnonių mezgimui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldainių dėžė, 20 angliskų cigarečių.

Kaina su iškaičiuotu muitu ir visemis persiuntimo išlaidomis. \$ 130.00

Paruošiame specialius maisto produktų siuntinius. Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis. \$ 35.00

Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntini, siūlome šiuos dalykus:
3 m. labai gera angliska kostuminė medžiaga \$ 34.00
Stora su ornamentais crimplene medžiaga 1 m. \$ 5.50
Crimplene medžiaga suknėlėms 1 m. \$ 5.00
Nyloninis kailis moteriškam paltui \$ 27.00
Dirbtinis mink moteriškam paltui \$ 42.00
Vilnonė žieminiams paltui medžiaga \$ 30.00
Vilnonė gėlėta skarelė \$ 5.00
Komplektas moteriškų nailoninių apatinų \$ 8.00
Įvairių spalvų perukai \$ 24.00
Nyloniniai marškinai \$ 8.00
Vilnoniai arba Acryleno nertiniai \$ 13.50
Šitos kainos yra su iškaičiuotu sovietiniu muitu. Reikia dadėti tik persiuntimo išlaidas. \$ 13.00

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokų prekių, kurias negalima iš čia pasiusti.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

Baltic Stores Ltd.

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E.2, England.

Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592.

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

Mielam "Aušros" Tunto rėmėjui

A.A.

POVILUI ALEKNAI
mirus, jo giminėms nuoširdžiai užuojautą reiškia

Sydnejaus "Aušros" Tuntas

Mielam "Mūsų Pastogės" rėmėjui, platintojui

POVILUI ALEKNAI

mirus, skaudžiai liūdime jo netekę ir drauge užjauciamojo broli, taip pat Mūsų Pastogės nuolatinį bendradarbių ir platintoja Igną Alekną, giminės ir artimuosius.

Mūsų Pastogės Redakcija ir Administracija

vykstant vaišems tautiečiai malo-nioje nuotaikoje dar pabendravo. Buvo pravesta loteria.

Atskirai paminėtina, kad Sydnejaus Ramovės skyriaus pirmininkas Jaunimo Kongreso Komitetui iteikė skyriaus skirtą iš savo kasos 300 do-lierių paramą vykstantiems į Jauni-mo Kongresą.

LANKO SKAUTŪ TUNTUS

LSS Australijos Rajono Vadija savo pasėdyje (28.10.75) igaliavo v.s.dr. A. Mauragi aplankytis visus skautų vienetus Australijoje ir pa-tyrinėti galimybes skautiškos veiklos suaktyvinimui.

V.s.dr. A. Mauragis lankysis Mel-bourne gruodžio 6 d., Geelonge - gruodžio 7 d. ir Adelaidė - gruodžio 13-14 d.

Inf.

NAUJU METU SUTIKIMAS.

Šiais metais ir vėl Newkastelio Apylinkės Valdyba rengia šaunu ir linksmą NAUJU METU sutikimą - balių. Šokiams groja puikus orkestras. Prašome iš anksto pasi-kiesti savo draugus iš arti ir toliau, nes visada visi svečiai laimingi mūsų parengimuose. Jaunoji karta ypač prašoma pasikvieti davo draugų bei giminėi. Svečiai prašomi pasirū-pinti gérimais, užkandžiais, nors veiks ir bufetas netikėtai atsilankiusiems (esantiems bėdoje).

Vieta - St. PETERS HALL, Dixon street, HAMILTON.

Laikas - trečadienį, gruodžio 31 d. nuo 8.00 val. vakaro iki 2 val. ryto.

Bilietai tik \$ 2.00 ir jau stačius galiama užsisakyti ir bilietus gauti pas visus valdybos narius.

New. Apylinkės Valdyba.

Geelongo lietuvių choras, vadovaujamas M. Kymanto, per Mūsų Pastogę sveikina Newcastle lietuvių chorą ir jo vadovą dirigentą St. Žuką dvidešimt metų sukakties proga ir linki šviesios ir skambios ateities.

lapkr. 11 d. į Canberrą turėjo at-vykti du rusų mokslininkai, kaip manoma - Sovietų saugumo tarnybos KGB agentai, vienai savaitei tartis su Whitlamo valdžia dėl bendradarbiavimo moksle ir technologijoje. Bet Sovietai vizitą at-šaukė "dėl padėties Canberroje". Ši vizitą iš anksto kritikavo vietinė žydu bendruomenė. Tai labai cha-rakteringas ivykis.

Politiniuose sluoksniuose laikoma, kad pagal konstituciją renkama valdžia ne ilgiau 3 metų terminui. Kadencija gali būti sutrumpinta dėl ypatingesnių ivykių. Pav., niekas tokius stambius pažadus neskelbė prieš rinkimus, kaip ALP. Rinkikai davė balsą už pažadus ir tuo pačiu tarp ALP ir rinkiko ivyko nerašytas "su-sitarimas" - kontraktas. Kada ALP pažadą neišpildė, ALP kontraktą sulaužė ir nebeturė teisės preten-duoti i pilnus 3 metus. (s-s)

Mūsų Pastogė Nr. 47, 1975.12.1, psl. 3

Pranešimai

MELBOURNE

Protesto Eisena

Ryšium su vyriausybės pasikeitimui prasidėjus krašte politinei įtam-pai Australijos ateitis liečia ir mus Pavergtų Tautų išeivius.

Darbiečiams vis labiau sukant į kairę ir grasinant laimėjus rinkimus paskelbti Australiją Socialistine Respubliką, nutraukiant ryšius su Vakaru demokratiniais kraštais, sudaro rimtas pavojuj ne tik visai Australijai bet ir mums pabėgusiems nuo komunistinio teroro.

Šiandien jau nebegalima žaisti savo likimu dėl ekonominių pažadų, bet reikia susirūpinti, kad vėl nereikėt bėgti ir ieškoti prieglaudos dar laisvose kraštuose.

Pavergtų Tautų Tarybos atstovų bendras posėdis su Baltų Taryba Melbourne nutarė surengti viešą eiseną Melburno miesto gatvėmis su vėliavom ir plakatais, kad minusvisiems gresiantį pavoju.

Eisena rengiama gruodžio 5 d., penktadienį vakare. Visi renkamės 5 val. vak. prie National Mutual Centre, kampus Market ir Williams Street. Iš čia žygiosime per miestą ir eiseną užbaigsiame prie The Herald redakecijos rūmų, Flinders Street, kad socialistiniai redaktoriai negalėtų sakyti, kad eisenos "nemate".

Prašome pasidaryti plakatus ir vėliavas. Nešime ne tik savo, bet ir Australijos vėliavas. Kviečiame rintai apsvarstyti esamą politinę padėtį ir gausingai dalyvauti Protesto Eisenoje.

Pavergtų Tautų Taryba.

MELBOURNO LIETUVIAMS

Pabaltiečiai ir liberalų rėmėjai kartu su kitomis pavergtomis tautomis gruodžio 5 d., penktadienį, 8 val. vak. Melburno Liet. Namuose rengia liberalų rinkiminei akcijai paremti

LEŠU TELKIMO VAKARIENĖ

Dalyvavimas - 10 dolerių asmeniui. Bilietai platina: A. Pocius tel. 385969, B. Stankūnavičius tel. 3290140, A. Matukevičienė tel. 8782565, S. Tamašauskas tel. 597957

Tikimasi vakarienėje dalyvaus asmenų iš liberalų viršūnių.

Lietuviai kviečiami dalyvauti ir paremti, nes ši rinkiminė kova yra lemtinga ne tik Australijai, bet ir pavergtiesiems.

PRANEŠIMAS

Jungtinis Baltų Komitetas kviečia lietuvius dalyvauti susipažinime su liberalų kandidatais gruodžio 5 d., penktadienį, 6.30 val. vak. Latvian Church Hall, 30 Rich Rd., Homebush. Įėjimas 10 doleriu.

MELBOURNO IR APYLINKIŲ EVANGELIKŲ DĒMESIUI

Prašome išsidėmėti, kad pamaldos Lietuvių Namų koplyčioje bus gruodžio 14 d., sekmadienį, 12.30 val.

Po to kun. W. Kostizenas laikys pastoviai pamaldas Lietuvių Namų koplyčioje kiekvieną antro mėnesio 4-tą sekmadienį, 12.30 val. Prašome

TALKOS SUSIRINKIMAS MELBOURNE

Gruodžio 6 d., šeštadienį, 2.30 val. Lietuvių Namuose (50 Errol St., Nth Melbourne) šaukiamas nepaprastas Talkos narių susirinkimas, kur bus svarstoma Draugijos istatu pakeitimo klausimas siulant pakelti paskolų dydį iki 10.000 dolerių.

Tai yra labai svarbus susirinkimas, liečias Talkos pažangą. Visi Talkos nariai malonai kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

Koop. Kredito D-ja Talka

LIETUVOS BALETO 50 m. SUKAKTIS

1925 m. gruodžio 4 d. Kauno teatre pastatytas pirmasis baletas spektaklis Copelia. Tai buvo prieš 50 metų.

Ši ketvirtadienį, gruodžio 4 d. Melburno Lietuvių Radio Pusvalandis skiriamas Lietuvos baletos sukakčiai paminėti.

Programoje: Lietuvos baletos istorija, pristatomi žymūs baletos artistai ir muzikinės ištraukos iš klasikinio ir lietuvių autorų baletų.

Ši idomi programa bus transliuojama gruodžio 4 d., ketvirtadienį, 6.45 val. vak. 1220 KHZ banga. Už Viktorijos ribų geriausiai girdisi kartojaama programa sekanti rytą 6.45 val. tarp 2CH ir 2SM (Adelaide 6.15 val. tarp 5KA ir 5AD).

MELBOURNO DAINOS SAMBURIS

malonai kviečia visus mylinčius lietuvišką daina atsilankti į

METINI KONCERTA

gruodžio 6 d., šeštadienį, 6 val.

LIETUVIŲ NAMUOSE 44 Errol Street, North Melbourne.

Bilietai kaina: \$ 3.00. Pensininkams ir moksleiviams: \$ 1.00

atsižymėti savo kalendoriuje visiems metams iš anksto. Kitos pamaldos, kurios pasitaikys į tarpa, bus atskirai kiekvieną kartą paskelbtos, ar kitu būdu praneštos.

Pirmos pamaldos 1976 metais bus vasario 22 dieną, 12.30 val. Lietuvių Namų koplyčioje, Tautos Šventės proga. Melsime Dievo mūsų Tautai palaimos ir laisvės.

Malonai kviečiame visus pamaldose skaitlingai dalyvauti.

Victorijos Evang. Parap. Taryba.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

Gruodžio 7 d.
KONTINENTALINĖ ŠOKĘJU,
DAINININKŲ IR SOLISTŲ
GRUPE

Gruodžio 13 d.
KOVO ISLEISTUVIŲ VAKARAS

Sydnejaus Liet. Klube gruodžio 7 d. programoje buvo numatyta T.V. ir radio aktorius Roger Thwaites, bet atšaukiamas ir vietoje tos dienos sekmadienio programą išpildys nepaprastai idomi ir sudėtinga europiečių dainininkų, Šokėjų ir solistų trupė. Isidėmėkite: kontinentalinė artistų trupė sekmadienį, gruodžio 7

Perkant didesnius kiekiaus Klubas
dibodama 10% nuolaidos už alų
nius gérinus ir 5% už alų spirtus.

"IN SET" KVARTETO ŠOKIŲ MUZIKA:

Šeštadieniais nuo 8 iki 12 val. sekm. nuo 6.30 iki 10.30 val.

* Antradieniais stalo tenisas

* Trečadieniais šachmatai

* Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

KLUBAS ATVIRAS:

pirm.-treč. nuo 4 iki 10 val.v.; ketv. 4-11, penkt. 4-12,
šešt. nuo 2 iki 1 val. ryto, sekm. 12.30 iki 11 v.v.

Valgykla veikia: pirm. - penktad. nuo 5 iki 9 v.v., šeštad. nuo 5 iki 11 v.v.
sekmdad. nuo 12.30 dienos iki 9 val. vak.

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai dėvi kaklaryšius.

Pagerbdami a.a. Povilą Alekną
vietoje gėlių Marija ir Gediminas
Umbrasžūnai Mūsų Pastogei paaukojo 10 dolerių.

Trumpas rytmetinis aukojimas:
VISA AUKOJU TAU, ŠVENČIAUSIOJI JÉZAUS ŠIRDIE!

Brangus Broli, Sese!

Paskutinė šių metų MA intencija išreiškia patį būtiniausią ir pagrindinių Šventųjų Metų tikslą - siekti ir igyvendinti tikrają taiką žmonių bendruomenėje.

Visos kitos intencijos prieš tai aptarė ir siūlė susitaikymą, vidujini atsinaujinimą ir širdžių perkeitimą. Gi pastaroji jungia visas ankstyvesnes kartu, nurodant koks turi būti Šventųjų Metų laukiamas vaisius - tikroji taika su Dievu ir žmogumi.

Intencijose aptariamoji tikroji taika glūdi Dievo ir artimo meilėje. Kol tautos ieškos be atodairos tik savo interesų patenkinimo net kitų tautų sąskaiton su skriauda, tol tikroji taika bus nepasiekiamā kaip tolimi miražai.

Sveiki, sulaukę Šventų Kalėdų!

Kun. S. Gaidelis, S.J.

MŪSŲ PASTOGĖ

LITHUANIAN AUSTRALIAN
WEEKLY "OUR HAVEN"

Australijos Lietuvių bendruomenės laikraštis

Leidžia ALB Krašto Valdyba

Redaktorius V.Kazokas

Redakcijos Patariamoji Komisija:
J.Maksvytis, A.Reisgys.

Redakcijos adresas: 13 Percy S.,
Bankstown, N.S.W. 2200;
Tel. 7098395

Leidėjo ir Administracijos adresas
Box 4558, G.P.O. Sydney 2001
Administracijos Tel. 6499062

Prenumerata: metams \$ 15.00
6 mėn. \$ 8.00

Užsieny metams \$ 18.00

Oro paštu užsieny \$ 37.00

Atskiras numeris \$ 00.35

Redakcija rašinius taiso ir skelbia
savo nuožiura. Už skelbimų turini
neatsakoma.

CANBERRO LIETUVIAMS!

Gruodžio 7 d., sekmadienį, tarp 4 ir 7 val. Canberros Lietuvių Klubas ruošia nariams BARBEQUE.

Minėtomis valandomis klubo nariams alus ir vynas nemokamai. Svečiams - 6 doleriai asmeniui.

Malonai kviečiami Canberros lietuvių šiame priešventiniame subvime gausiai dalyvauti su savo artimaisiais ir svečiais.

ATITAITYMAS

"M.P." Nr. 45 reportaže apie Newcastlio Liet. Choro koncertą ivyko korektūros klaida. Pirmame paragrade paskutinis sakinsky turi būti šitoks: "Koncertai, repeticijos, subuvimai, gegužinės - vis tai ivykiai, kurie kaip didesni ar mažesni magnetai palaikė ryšius tarpe tau tiečių, kurie kitaip gal būtu labiau užsidarę ir nutolę nuo viešos veiklos!"

RINKIMŲ LAIMĖJIMUS ATŠVĒSKIME SU SPORTININKAI

Gruodžio 13 d. (šeštadienį) Lietuvių Klube Bankstowne, 7 val. vak. Sporto Klubas "K O V A S" rengia sportininkų, važiuojančių į Geelongo Sporto Šventę,

IŠLEISTUVIŲ VAKARA

kviečiami visi atsigauti po rinkiminės pergalės ir tuo pačiu atsisveikinti savuosius sportininkus.

Kaip ir visuomet, pas koviečius linksma ir smagu.

Valdyba